

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 06.05.2026
alueellinen jätehuoltolautakunta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lausunto ympäristöministeriölle hallituksen esityksestä ympäristönsuojelulain muuttamiseksi (ilmanlaatudirektiivi)

TRE:1938/11.01.01/2026

Lisätietoja päätöksestä

Johdon assistentti Katri Naulo, puh. 040 801 6003, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristötarkastaja Ari Elsilä, puh. 050 5215 149, etunimi.sukunimi@tampere.fi ja vastaava ympäristötarkastaja Sari Sassi, puh. 050 328 5969, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Annetaan oheinen lausunto ympäristöministeriölle.

Perustelut

Ympäristöministeriö on pyytänyt Tampereen kaupungilta lausuntoa koskien luonnosta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulain muuttamiseksi (ilmanlaatudirektiivi). Lausuntopyynnön diaarinumero on: VN/35657/2024.

Tausta

Ilmanlaadusta ja sen parantamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2008/50/EY) muutoksen (EU) 2024/2881 kansallinen täytäntöönpano edellyttää muutoksia ympäristönsuojelulakiin. Apulaispormestari on 22.1.2026, 2§, (TRE:6283 /11.01.01/2025) antanut lausuntonsa siitä, että uudistetun ilmanlaatudirektiivin täytäntöönpanoa voidaan valmistella siitä lähtökohdasta, että Tampereen kaupungille säädettäisiin velvollisuus vastata direktiivin edellyttämästä keskimääräisten altistumisen vähennysvelvoitteiden (pienhiukkaset ja typpidioksidi) toteutumisen seurannasta nykyisin säädetyn (ympäristönsuojelulain 143 § 2) tahon ja mahdollisesti toisen uuden vastuutahon lisäksi.

Lakimuutoksen tavoitteet

Keskeinen tavoite on parantaa ilmanlaatua EU:n alueella jo vuoteen 2030 mennessä. Ilmanlaadun turvaamiseksi lain nojalla säädetyt raja-arvoja ja muita ympäristönsuojelun vaatimuksia ja -tavoitteita muutettaisiin tiukemmiksi uudistetun ilmanlaatudirektiivin mukaisesti. Lakiin lisättäisiin ilmanlaadun seuranta koskevia uusia säännöksiä ja vastuita täsmennettäisiin. Keskimääräisen altistumisen seurannan edustavuutta laajennettaisiin perustamalla nykyisen yhden alueyksikön lisäksi uusia alueyksiköitä. Ilmanlaadun seuranta laajennettaisiin uusilla supermittausasemilla, joilla seurattaisiin myös sellaisia epäpuhtauksia, joille ei aseteta ympäristönsuojelun vaatimuksia tai -tavoitteita. Ilmanlaadun seurantamenetelmiin ja mittauksen edustavuuden arviointiin lisättäisiin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

mahdollisuus käyttää mallintamissovellutuksia. Ilmanlaatuvaatimuksien ja -tavoitteiden noudattamisen varmistamiseksi muutoksia tehtäisiin myös ilmanlaadun parantamista koskevien suunnitelmiin liittyviin velvoitteisiin. Esityksessä olisi täysin uusia vaatimuksia muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta. Lakiin lisättäisiin uusia säännöksiä ilmanlaatuun liittyvästä tiedottamisesta. Uudistetun direktiivin täytäntöönpano edellyttää lukuisia muutoksia nykyiseen laki- ja asetustason sääntelyyn.

Toimivallan peruste

Tampereen kaupungin hallintosäännön 32 §:n mukaan apulaispormestari päättää johtamiensa lautakuntien osalta lausunnon antamisesta muissa kuin muutoksenhakuun liittyvissä asioissa tai lainsäädännön mukaan viranomaiselle kuuluvissa lupa- ja valvonta-asioissa.

Lausunnot

Tampereen kaupunki lausuu lakiesityksestä Lausuntopalvelu.fi-sivustolla seuraavaa:

Ilmanlaadun turvaaminen, seuranta, hallinta, tiedottaminen ja mittausten laadunvarmennus

Tampereella, kuten useissa muissakin kaupungeissa, ilmanlaadun seuraamiseen ympäristöluvissaan velvoitetut laitokset osallistuvat ilmanlaadun yhteistarkkailuun ja sen aiheuttamiin kustannuksiin. Koska keskimääräisten vähennysvelvoitteiden seuranta on direktiivissä määrätty jäsenvaltioiden tehtäväksi, tulee valtion sitoutua kustantamaan seurantavelvoitteesta aiheutuvat kustannukset hallituksen esityksen mukaisesti. On kuitenkin tarkoituksenmukaista, että kunnat toteuttavat vähennystavoitteen seurannan muiden mittausten yhteydessä.

Kunta voi esityksen mukaan laatia ilmanlaadun turvaamiseksi suunnitelman. Esityksen 144 b §:n mukaan kunta voi antaa määräyksiä suunnitelman toimeenpanemiseksi. Toisaalta 144 b §:n mukaan määräykset eivät voi koskea luvanvaraisten, ilmoitustenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen rajoittamista ja keskeyttämistä. Lisäksi liikenteestä aiheutuvien päästöjen vähentämisestä säädetään muualla lainsäädännössä. Näin ollen esityksen mukaiset määräykset voisivat koskea lähinnä kunnossapidon keväisin toteuttamaa hiekoitusepelin poistoa kaduilta sekä kiinteistöissä harjoitettavaa puun pienpolttoa. Puun pienpoltton osalta keinoksi jää lähinnä tiedottaminen, koska tulipesien käyttö tapahtuu enimmäkseen kotirauhan piirissä.

Ilmanlaadun parantamista koskevat suunnitelmat

Kommentti ilmansuojelusuunnitelmaa koskeviin pykäliin ja niiden perusteluihin (145 ja 145 a–145 c §):

Esityksen 145 §:n mukaan: ” Jos ilmanlaadun turvaamiseksi 141 §:n nojalla säädetty ympäristön laatuvaatimukset ylittyvät tai mainitun

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 06.05.2026
alueellinen jätehuoltolautakunta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

pykälän nojalla säädettyjä tavoitearvoja ei saavuteta, on 3 momentin mukaisen vastuutahon laadittava tai päivitettävä ilmansuojelusuunnitelma kyseisten ympäristölaatuvaatimusten ja -tavoitteiden täyttämiseksi ja tilanteen keston lyhentämiseksi.”

Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille on osoitettu viime vuosina lisää tehtäviä eivätkä resurssit ole vastaavasti kasvaneet. Esitetyn ilmansuojelusuunnitelman laatiminen on varsin suuritöistä, joten Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että valtion tulee laatia ohje suunnitelman laatimiseksi.

Kommentti ilmansuojelun etenemisuunnitelmaa koskeviin pykäliin ja niiden perusteluihin (145 d–145 e §)

Esityksen 145 d §:n mukaan: ” Jos ilmanlaadun turvaamiseksi lain 141 §:n nojalla säädettyt ympäristön laatuvaatimukset ylittyvät tai mainitun pykälän nojalla säädettyjä tavoitearvoja ei saavuteta, on 3 momentin mukaisen vastuutahon laadittava tai päivitettävä ilmansuojelusuunnitelma kyseisten ympäristölaatuvaatimusten ja -tavoitteiden täyttämiseksi ja tilanteen keston lyhentämiseksi.”

Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille on viime vuosina osoitettu lisää tehtäviä eivätkä resurssit ole vastaavasti kasvaneet. Esitetyn ilmansuojelun etenemisuunnitelman laatiminen on varsin suuritöistä, joten Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että valtion tulee laatia ohje suunnitelman laatimiseksi.

Tiedoksi

Ympäristöministeriö, Sari Sassi, Kati Skippari, Mikko Nurminen

Allekirjoitus

Apulaispormestari Ilkka Porttikivi

Tampere

Viranhaltijapäätös

4 (4)

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta,
kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä 06.05.2026
alueellinen jätehuoltolautakunta

§ 25

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 25

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)